

CSURGAY JUDIT
MICSODA ÉV VOLT EZ!

CSURGAY JUDIT

MICSODA ÉV VOLT EZ!

VERSEK

2021.

ISBN 978-615-81911-5-9

TARTALOM

MICSODA ÉV VOLT EZ!	4
TRIANON UTÁN.....	5
MIÉRT GYÚLÖLSZ ENNYIRE?	6
TÍZ ÉV.....	7
NE LEGYÉL SZOMORÚ!	8
MENTHETETLEN... ..	9
NE ADD FEL!.....	10
PALIMADÁR BAJKOVÁCS	11
JÓ REGGELT, CIBÓKÁK!	12
ÖRÖKBEOGADÁS.....	13
A SZERZŐ	14

MICSODA ÉV VOLT EZ!

Mindjárt éjfél üt a toronyóra
szilveszteri óév búcsúztatóra.
Vírusjárvány a világot pusztítja,
naponta betegek számát halmozza.
Halál, szenvedés, kín, ez arat.
Régi életekből morzsa maradt.
Végső remény, várva várt vakcina
pokol gyötrelmeit csillapíthatja.

Micsoda év volt ez! Túlélés harca!
Lázban égett falu, város, világ maga.
Kijárási tilalma, határzár, szájmazsk.
Négy fal közé zárt rabok sóhajtoznak.
Föld, víz, levegő, mind vírus foglya.
Világkarantén a bolygó, s Európa.
Úrbéli üres táj, kongó utak nyoma,
madárdal emlékeztet csak a múltra.

Haldoklótól búcsúzókat is üvegfal zárja.
Gyülekezés tilalma, fájdalmak karácsonya,
könnyet, keservet, kínt hoz ajándékba.
Rémülten szorong, feszeng, suttog a világ,
éjfél, szilvesztert, utcabálat nem vár.
Templom, temető, kórház bezárt.
Üres utcákon pár rendőr cirkál.
A világ nem újévet, megváltást vár.

Halálsoron csönd dobol, óra perceg.
Mit hoz a holnap? Ki éli meg?
Trombita nem harsog, dob nem pereg,
ember feje felett Damoklész kardja lebeg.
Nincs harsány szilveszter, lüktet a csend.
Hordágyak, halottszállítók, fekete leplek,
fekete bánat, fekete szívek...Micsoda évek!

TRIANON UTÁN

Száz évvel Trianon után jaj, mit művel
pár tucat hangos, balga budai szörnyrém,
kiknek napi náci büntette több, mint extrém!
Kertekben politizálnak, visonganak, tüntetnek,
sunyi alattomban aljasan bujkálva őrzöngenek.
Utcákat, életteret önzőn, kajánul kisajátítanak,
gyáván gyűlölködnek, rút rágalmakat skandálnak,
környéken kicsit, nagyot szívósan terrorizálnak,
csend, rend, béke, élet mellettük nehogy legyen,
minden csöppség, s idős beteg álmából felébredjen.
Hitvány csőcselék, hazaáruló bűnös bitangok ezek,
kik kerítést, csengőt rongálnak, falat befestenek,
tombolnak, ricsajoznak, gyaláznak rendőröket.
Pöttöm gyerekekkel kormányfő nevét aláztatják,
a környéket kalákázva bőszen felbujtogatják.
Lop, csal, hazudik, hamisít mind, s garázdálkodik,
igaz hazafiak ellen áskálódik, támad, vagdalkozik.

Száz évvel Trianon után jaj, mit művel
pár hangos, balga budai banda, szörnyrém!
Fanatikus fasiszták, megszállott diktátorok lettek,
mind rombolnak, pusztítanak, uszítanak, vijjognak ezek.
Önbíráskodó örült lázadók, kik hatalomért ölre mennek,
senkit, semmit, saját ivadékat, hazát, házat sem kímélnek.
Otromba göggel, náci szívvel, fasiszta hittel hengerelnek,
barbár, tanulatlan söpredéke, hulladéka, ürüléke a Földnek.
Budai bitangok, kerti hangoskodók, nyavalyás visítózó,
kik saját neveteket, arcotokat sem vállaljátok! Csaltok!
Sunyi sötétből gyarló gyáván, s nem szemből támadtok!
Mit akartok itt? Hőbörgő harcos zsarnokok! Takarodjatok!
Száz évvel Trianon után hazám, jaj, ezt nem engedheted!
Vesd ki magadból a terrort, a mocskot, a gennyet, a szennyet!

MIÉRT GYÚLÖLSZ ENNYIRE?

Ember, mondd miért gyűlölsz ennyire?
Szavad puskaapor, nyelved bomba, bajt kever,
harcos harag tüze fűt, villámlik belőled.
Őrjöngsz, tombolsz, düh majd szétvet,
süvítő vihart aratsz, mert üvöltő szelet vetsz.
Tajtékozol, támadsz, kurta kardot rántasz,
fröcsögő gyűlöletnek élsz, pőrén provokálgatsz.
Célpontot keresel aljas áskálódásaidnak,
törpe lelked sötét, zavaros háborgásainak.
Otthonod vérfarkas verme, dúvad tahó terme.
Féktelen haragnak, dacnak, gyilkos indulatnak élsz,
éjjel-nappal bosszút, elégtételt remélsz.
Zsarnok akarnok, erőszakos diktátor lettél,
irigységed végtelen vermébe vakon beleestél.
Vállaidon durva dühvel kízó teher a lét.
Cikáz, vibrál, szikrázik szúrós tekinteted,
méreg, maró gúny gúnyád alól felfröccsen,
mint gejzír, lelkedből izzó ciánláva tör fel.
Kevély, gőgös, sértődött makacs kis kakas,
erőszakot, gyűlölet gyönyörét mániás kényszerrel
élvező indulatos, bosszús felfuvalkodott lila pulyka,
dühkitöréseidnek se eleje, se vége, se értelme, se haszna.
Békétlen háborgó, habzó szájú visító, uszító lázadó,
gyűlölettől reszkető bukott, született vesztes!
Jog, igazság, béke neked nem kenyered.
Jegyezd meg, kard által vész el,
ki kardot ránt. S ki másnak vermet ás,
maga esik bele. Ember! Miért gyűlölsz ennyire?

TÍZ ÉV...

Tíz éve, hogy búcsú nélkül elmentél,
szemembe nézni utólszor sem mertél.
Emlékszel? Csellel bútorszállítást színleltél.
Két bőrönddel jöttél, de mindent elvittél,
húsz év múltán kifosztottál, halálba küldtél.
Bőröndbe csomagoltad a múltat, az életünket,
mindent, mit két évtized kettőnknek termett.
Utolsó leveled máig őrzöm. Névjegyed ez lett.
Mennydörgött, villámlott, a világ megremegett.
Ismeretlen címre távoztál, hogy új életet kezdj
régi szeretőddel, kiért otthont, családot rúgtál fel,
gyereket, feleséget hagytál el, s már nem kérdek,
hatvanas, heves kankalandor, miért tetted ezt?
Tíz év... Százhusz hónap. Véletlen láttalak kétszer,
utcán, s bankban mellettem mosolyogva léptél el.
Mint két idegen, két kurta kis párhuzamos egyenes,
köszönés nélkül, kitörölve két kínos közös évtizedet.

Tíz év...Százhusz hónap... Már nem fáj. Nem gyűlöllek.
Nem kérdek, volt-e perc, melyben értetted tettedet,
bocsáthatatlan, becstelen bűnödöt bántad, érezted-e,
tragikus tíz esztendő évfordulóját számon tartod-e?
Hiszem, de nem kérem, verjen, átkozzon sors keze.
Egyedül ünneplek. Némán, derűvel, tiszta szívvel
ott, honnan épp tíz éve búcsú nélkül mentél el.
Mélybe löktél, cselt szóttél, engem élve eltemettél.
De hiába. Itt vagyok, s itt is maradok. Rád nem várok.
Emlékedet, mint ócska kacatot örökre eltemettem,
s utamon, mely messzire vezetett, lásd, végigmentem.

NE LEGYÉL SZOMORÚ!

Nézd a hamvas, harmatos hajnal hasadását,
égi mezőn a napfelkeltét, szivárványfény születését,
ibolyaágyon a suttogó, darabos sötétség hús halálát,
éjszaka tündöklő kettőscsillagok, parádés üstökösök búcsúzását!
Azúrkék égbolt huncutkás, libbenő, lebegő csipkefátylát,
parányi vízcseppek, jégkristályok mókás felhőkavalkádját!
Hallgasd a hajnali csendet, hús patak csobogását,
öreg tölgyfák halk sóhajtását, sárgarigók ébresztő dalát,
széncinkék ritmusos boleróját, távoli kakas kukorékolását!
Fürkészd hórihorgas jegenyék, bódult berkenyék zenéjét,
őzek, nyulak, vaddisznók, rókák reggeli lakmározását!
Figyeld a komor hegyeket, szélfúttá erdőket, mezőket!
Előbb, mint a Nap, ébrednek a madarak, bandukoló bogarak.
Szagold az évszakok, s a tarka virágok, föld, víz, élet illatát!

Érzed-e féktelen jókedv, mámoros boldogság
határtalan örömét, fenséges természet ölelését?
Nevet rád az összes bárányfelhő, cikázó szitakötő,
táncoló fűzfa, kacagnak kecses szarvasok
tisztáson víz után kutatva,
barna medvék duhajkodnak,
dínom-dánom lakmároznak,
éjszakai vadász denevérek sebesen szárnyalnak,
bölcs baglyok szellők szárnyán fess fészekre szállnak, huhognak.

Mind azt üzeni neked: ne legyél szomorú!
Temesd el a bánatot, fogj egy szál virágot,
vidítsd fel a világot!
Mosolyogj, dalolj, fütyülj, ünnepelj!
Köszönts fűben, fában, tarka szivárványban,
földben, vízben, levegőben,
búzában s az új kenyérben
a Bolygót, s az Életet!

MENTHETETLEN...

Feküdt a vizsgáló asztalon némán.
Álltam mellette sebzetten, bénán.
A doktor rápillantott, rögtön válaszolt.
Nem gyógyul a seb! Igen, várható volt.
De nem ez a nagy baj, hanem a bőrrák.
Négy műtét után itt nincs mit tenni már.
Sebész tapintott, gyors ítéletet mondott.
Láttam, neki is fájt, hogy rossz hírt hozott.
A gyilkos kór alattomosan elhatalmasodott.
Ráksejtek. Szétszórt. Áttét. Menthetetlen...

Fogtam a fejét, könnyem befelé nyeltem.
A műtét helyén újabb góccok keletkeztek.
Kívül-belül csomók. Tumor. Menthetetlen.
Néztem a kihunyó tüzet barna szemeiben.
Felült. A semmibe nézett halálra készen.
Bízott bennem. Reszkettem, tehetetlen.
Exodus. Élettel összeegyeztethetetlen.

Forgott velem a világ. Táskám elejtettem.
Értettem a szót. A fájdalom mérhetetlen.
Nem lehet, hogy elveszítsem! Berzenkedtem.
Istenem! Tizenegy éves! S temetnem kell!
Közös életünk filmje sebesen pergett bennem.
Kölyökként ült ölemben. Labdát keresett.
Focizott. Aludt. Kertben harcosan vadászott.
Galambot kergetett. Csirkecombot rágott.
Rohant, ugrott, hozzám futott, szirénázott.

Ő nem kutya, hanem igazi családtag volt.
Zsemleszínű szuka. Csöpp keverék. Derék.
Önzetlen, hűséges társ. - Jóságos ég!
Tina nélkül a világ... Nem! Nem mehet még!

Öt perc. Búcsú. Érintés. Két tűszúrás.
Két arasznyi testét körbelengi a halál.
Hazatámolyogtam. Lord az ajtóban állt.
Szememből olvasott. Vadász eb. Okos.
Magyarázatot kért. - Gazdi! És most?

Tina meghalt. Nézz fel az égre! Ott vár.
Lát minket. De elment... Mindörökre.

NE ADD FEL!

Ember, kit sanyarú sors végzetes veszteségekkel, viszályal ver,
kirekesztettségbe, magányba, nélkülözésbe, nyomorba döntve,
lejtőn lefelé száguldva tomboló, tépázó kínoktól gyötörve,
bukással, bánattal, bosszúsággal van úttalan utad kikövezve,
konok korlátok, akadályok rácsos betonbörtönébe vagy száműzve,
gáncsoktól gúzsba kötve, múltat, jelent, jövőt jajongva elveszítve,
balsors bús útvesztőiben bukdácsolva, sodorva bajba, betegségbe,
padlót fogva fetrengsz búskomorságban, emésztő örömtelenségben,
kilátástalanság keserű, kínzó kínjával könnyörtelenül körbekerítve,
s lejtőn megkapaszkodni, felfelé araszolni próbálsz vadul vergődve,
bánatok baljós poklában búval bélelten, leverten tengődve,
verem aljáról arcod fény felé fordítva gondok eredőjén merengsz,
kiutat keservvel kutatsz, bátortalanul botorkálsz leszegett fejjel,
élet vad viharában, bánat óceánján hajótöröttként vesztegelve
utolsó erőddel, foggal-körömmel kapaszkodva túlélésért küzdesz
reménytől, hittől, élet értelmétől, emberi méltóságtól fosztva meg,
lélekvesztőn sebesen sodródva vak végzeted vert veremmélyébe,
világjárvány halálosztó karanténjában sivár életedért reszketve,
szoros szájmaszktól, védőkesztyűktől, kijárási tilalomtól szenvedve,
tűrőképességed végső határait naponta kínok kínjával feszegetve!

Ne add fel! Okulj hibáidból, s küzdj, bízz a saját erődben,
önmagadban, álmaidban, hitedben, merész terveidben,
a sorsfordító reményben, kegyes szerencsében, törvényszerű véletlenben,
napfényes derűben, sors kárpótlásában, s a feléd nyújtott kezekben,
mosoly, nevetés, kacagás, szeretet, újrakezdés büszke sikerében!
Ne vágd el azt, amit kibogozhatsz! Kapaszkodódat ne dobd el!
Eltévedtél? Becsaptak? Megaláztak? Csapdába csaltak? – Ne vess!
Vége lesz megpróbáltatásaidnak! Jöjj bátran! Add a kezed!
Mutasd meg magadnak, s az egész világnak, ki vagy te!
Végtelen világegyetem büszke, egyedi porszemnyi része.
Téged is cirógat, melegít a holdjával tündöklő Napcsillag fénye!
Tégy csodát, mutass példát, gyógyíts be minden sajgó sebet!
Újrakezdő utadon az Erő, a Szerencse, s a Derű legyen veled!

PALIMADÁR BAJKOVÁCS

Palimadár bajkovács, te már megint mit csinálsz?

Jöttél ördögpatákon, titokban benéztél az ablakon.

Fegyvert hoztál, s távcsövet. Nem láttál még eleget?

Hiába minden, ne remélj! Tabu neked, kit magadnak kinéztél.

Szövetkezel, bajt kavarsz, áskálódsz, és nyomoztatsz.

Betörsz mások életébe, információt vársz cserébe.

Bűntől bűzlesz, szörnyeteg! Összes üzleted tönkremegy.

Pletykálkodsز és felbujtasz, mindenkinek hazudgatsz.

Gáncsolod az ellenfeled, végigcsalod életedet.

Harácsolnál eleget, pénzen vetted nőidet.

Bérenceid lázadtak, büntetésként becsaptak.

Áldozatra vadászol, hátha kihúz csávából.

Gyűlölöd a világot, lasszózod a bűnbakot.

Kaméleon is lettél, hatalmakhoz dörgölőztél.

Elvet, hitet, irányt váltasz, kevered a sok kártyát.

Cinkelt lapokkal játszol, persze, hogy ráfázol!

Zsarolod a barátod, becsapod a világot.

Gyilkos vagy és rémséges, akkor is, ha nincs holttest!

Hiába a piszkos pénz, aljas célt így el nem érsz.

Pert, párt, hazát, házat vesztesz, odalett az életed.

Szerencsétlen bajkovács, hát te megint mit csinálsz?

Álhírt, rémhírt terjesztesz, hizlalod a vereséged.

Lehallgatsz és kihallgatsz, hátha így majd zsarolhatsz.

Sebzett oroszládként támadsz, vaktában lösz, dúvad!

Mint fuldokló, ki kapálózik, süllyedsz le a mélységbe.

Sértett büszkeséged, hiúságod rabja vagy, csöpp törpe.

Rossz célpontot üldöztettél, a versenyből rég kiestél.

Gőgös zsarnok, akarnok! Oxigéned elfogyott.

Nyalogatod sebedet, hozod újabb fegyvered?

Elégtételt nem vehetsz! Vidd innen a sereged!

Ne menj ki az utcára! Felkennek a nagy fára!

Szánalmas, rút szörnyeteg!

Szerelmet, nőt nem vehetsz!

JÓ REGGELT, CIBÓKÁK!

Kertem fáit fürkésző, fűrgén fűrészelő vidám mókuskák!

Jó reggelt, arasznyi létű csöppnyi cikázó, cifra cibókák,

kik derűvel a téli havas hús hajnalt hevesen hurrázzátok!

Közeli erdőkből elegánsan vándorló vadászó vendégek,

őrző-védő ebeimtől ne féljete! Gyertek, kerüljete beljebb!

Bozontos bundás, bátran szaltózz csak! Jöjjetek hozzám párban

vagy egyedül, bús bolygó büszkeségei, rágcsáló emlős csodák!

Kelempájsz madár, kit népnely is dédelget, cirógat, nevedet

e tájon evetnek is mondják. Mindenevő bátrak, kajla kalandozók,

erdő közelében bolyongók, betévedők, élelem után kutatgatók,

kedves kis ugrabugrálok, pillepárt utánzó nagy mutatványosok,

egyensúlyozó bűvészek, nálam mohón lakmározó gyors diótörők,

kiknek merész mélység, magasság, vízszintes, függőleges egyre megy,

fatörzsre, lombkoronára mind szaporán száguldva széleseben felmegy,

fagyos földet, fakó faágat, kéklő eget lágy lendülettel libbenve hódít meg,

talajszintről tövisbokron át száz méternyi kúszó mászás alig egy percbe telt.

Bravúros barnás légtornászok, vörös mókusok, evetek, cibókák, gyertek!

Arcomra gyöngymosolyt, lobogó lelkembe tarka derűt csaló csöppségek,

könnyed négy lábú légi tünemények, madarakkal versengő kis kedvesek,

károgo varjút, mitugrász verebet, cinkét, füsti fecskét kopár ágakon kergetők,

parányi ökörszemet, harkálydoktort, hangos rigót, fűrjet, furfangos szarkát elrettentők,

hegyes körmökkel kúszó kapaszkodók, zúzmarás gallyakon tévedhetetlenül landolók!

Mondjátok, melyiktek ébreszti fel a tavaszt? Csilingelő hóvirágaimra titkon taposók,

diómat tűhegyes fogakkal feltörő, repülő rovar, rügyet kutató hajnali habzsolók!

Látlak titeket! Figyelek! Diómat üregbe ástátok, földembe rejtettétek, spájzoltatok!

Huncut vörös bundások! Emlékeztek, a kincset hová rejtettétek, s most jöttetek érte!

Fürkészlek, ha hirtelen két lábra álltok, mert veszélyt neszeltek, s tudom szemetek titkát!

Hogy te ott, hátrafelé is jól látsz! Tüsszentő hangod is tetszik nekem, mellyel párt keresel.

Fürge gyíkot is kenterbe verő, fáról fára padlógázon közlekedő! Káprázatos a sebességed!

Szívárvány könnyein kecsesen mosakodó, éber védekező, éjszaka fess fészket őrző s rakó,

társad bajban cincogással óvó, fogaid folyvást koptató lélegzetelállítón lebegő egyensúlyozó!

Láttam mókus almodat. Kilestem friss titkodat. Megszámoltam lányaidat, fiaidat, utódaidat.

Nyolc csupasz, csukott szemű esendő, pihesúlyú magatehetetlen araszniai alvó apróságodat!

Diót, mogyorót, bogyót, bokrot, fát, kertet, helyet, teret,

mindent meleg, őszinte, önzetlen, tiszta szívvel s lélekkel

büszke buzgón osztok meg mókusok, fürge evetek, veletek!

Köszönöm kedveseim, hogy kerthajlékomat megtisztelitek!

Jó reggelt, hajnali hús szelek szárnyán sebesen cikázó cibókák!

Fürge mókus párok, páratlan parádézók, gyertek! Ide jöjjetek!

ÖRÖKBEOFOGADÁS

Ezerszer elképzelttem a percet,
a megismételhetetlent,
a Nagy Találkozást,
a bemutatkozást.

A pillanatot, mely életre szóló nagy kalandunk
közös szerződését pecsételi meg.

Odafutok hozzád. Vagy te jössz énfelém?
S vajon mit szólsz majd hozzám? Elfogadsz-e engem?
Érzed-e, hogy ki vagyok? Tudsz-e bízni, hinni bennem?
Ott állunk majd szemtől szemben.

Tekintetünk találkozik, s rögtön eldől minden.
Fényképen már láttalak. De te engem még nem.
Tudom, héthónapos vagy. Három testvér. Kidobtak...
Többé ne félj! Cserben soha nem hagylak!
Mostantól vége minden rossznak! Örökbe fogadlak!
Hogyan mondjam el neked? Itt vagyok, és szeretlek!
Jöttem érted. Elviszlek. Megosztom veled mindenem.
Lelkem ünneplőbe öltöztettem, izgatottan készülődtem.
Száz és ezer közül egyet! Kegyetlen helyzet!
Gyere kedves kis kölyök, huncut kópé kajla, elviszlek haza!
Szűk ketrec többé nem lesz! Lady Rose a neved.
Tág tér vár, meleg otthon, simogatás, vödörnyi játék, s finomság.
Házban, kertben kergetőzhetsz, boldogságban megfürödhetsz.
Mászhatsz, hempereghetsz, kúszhatsz! Szabad vagy!
Örökbe fogadtalak!

A SZERZŐ

CSURGAY JUDIT Pulitzer-díjas tv-riporter, író, újságíró, tanár. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett kitüntetéses diplomát. A Magyar Televízió „Riporter kerestetik!” vetélkedője egyik győzteseként kezdte negyedszázados televíziós pályafutását.

Kötetei: Ne add fel, soha! (Riportkötet. Semic Interprint Kiadó, 1995.), A first lady (Regény. Novum Pro Kiadó, 2011.), Párizs könnyei (Regény. Országos Széchényi Könyvtár, E-könyv, 2020.), Hozzátok szólok! (Versek. Országos Széchényi Könyvtár, E-könyv, 2020.), Ne kérdezd! (Versek. Országos Széchényi Könyvtár, E-könyv, 2020.), Sasok karmai között, a hatalom vonzásában (Regény. Országos Széchényi Könyvtár, E-könyv, 2021.)

